

- ✓ Невисокий фаховий рівень кадрів у вирішенні екологічних проблем;
- ✓ Обмеженість наявних ресурсів;
- ✓ Ідеологічна обмеженість органів місцевої влади.

Формування досвіду органів місцевої влади Західного регіону України відбувалося через подолання цих перепон та зміни соціально-політичних орієнтирів суспільства наприкінці 80 початку 90 років минулого століття.

Література

1. Центральний державний архів громадських об'єднань України (далі ЦДАГОУ), ф.-1, о.-31, спр. –3692;
2. Українська радянська енциклопедія Т.17 .—К., 1965;
3. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (ЦДАВОВУ), ф.-4778, о.-1, спр.—354;
4. ЦДАГОУ, ф.-1, о.-32, спр.—496;
5. ЦДАГОУ, ф.-1, о.-32, спр.—496;
6. ЦДАГОУ, ф.-1, о.-31, спр.—2296.

УДК 504.05

Данілевська О., науковий співробітник

Науково-дослідний центр гуманітарних проблем, Україна

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА – ТРАГІЧНИЙ УРОК ЛЮДСТВА (ДО 35-Ї РІЧНИЦІ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС)

Danilevskaya O.

THE CHERNOBYL DISASTER IS A TRAGIC LESSON FOR HUMANITY (TO THE 35TH ANNIVERSARY OF THE CHERNOBYL ACCIDENT)

26 квітня 2021 року виповнюється 35 років від дня найстрашнішої і найбільш руйнівної за своїми наслідками для людства техногенної катастрофи – аварії на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС). Вона вважається найбільшою катастрофою за всю історію ядерної енергетики, як за кількістю загиблих і потерпілих від її наслідків людей, так і за економічним збитком.

Проаналізувавши причини трагедії та заходи вжиті для захисту населення та території, а також щодо ліквідації наслідків аварії, враховуючи вимоги сучасних керівних документів, можна констатувати, що під час експлуатації та ліквідації наслідків аварії були порушені основні заходи цивільного захисту на ЧАЕС: моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій; державний нагляд за дотриманням та виконання вимог у сферах техногенної та пожежної безпеки; своєчасне оповіщення та інформування населення, організація евакуації; радіаційний захист; своєчасне навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях тощо. Саме на ці заходи необхідно звернути увагу керівництва держави та міністерств при експлуатації потенційно небезпечних об'єктів.

Осмилюючи сьогодні всі події, пов'язані з розвитком та випробуванням атомної енергетики, з усіма причинами та наслідками, доходимо надзвичайно важливих висновків щодо моральних засад побудови людських стосунків і суспільства взагалі, яке створило штучне техногенне середовище, а також ступінь зацікавленості й відповідальності інститутів влади.

Чорнобильська катастрофа порушила фундаментальні основи людства в духовному, соціальному, економічному та медичному аспектах. Проблеми, що вона породила, з роками не зникають, вони трансформуються в інші форми, а деякі, передусім соціальні – загострюються. Перед нами великий і складний комплекс

проблем технічного характеру, радіаційного, соціального і медичного захисту, на рішення яких необхідні величезні засоби, яких Україна при нинішньому своєму положенні в достатній мірі не має. Ми, як країна і народ, що найбільше постраждали від Чорнобильської катастрофи та її наслідків, маємо право розраховувати на підтримку з боку міжнародного співтовариства. Підтримку у формі як міжнародних програм допомоги, що життєво необхідно, так і на людське співчуття і розуміння наших проблем. Саме тому необхідно діяти за концепцією солідаризму, тобто намагатися сприяти об'єднанню суспільства і державного організму в одному напрямку з метою вирішення проблем нації та особистостей, що до неї належать.

На жаль, економічна ситуація не дозволяє нам повною мірою збалансувати фактичні бюджетні асигнування на соціальний захист. Особливе місце у соціальному захисті громадян посідає їх медико-санітарне забезпечення та оздоровлення, яке здійснюється на підставі щорічної «Програми заходів з організації комплексного медико-санітарного забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Чорнобильська катастрофа є однією з найбільш трагічних подій в історії людства, та разом з тим – це яскравий приклад єднання країн світу перед глобальною загрозою. Зараз, через 35 років після аварії, остаточне вирішення чорнобильських проблем більше ніж будь-коли залежить від зусиль міжнародної спільноти, її наполегливості та послідовності.

Співпраця в ході рішень чорнобильських проблем може стати моделлю для застосування у майбутньому. Проблема Чорнобиля з усіма пов'язаними з нею руйнуваннями і стражданнями стала основою для унікального експерименту в міжнародному співробітництві, де сторонами виступають не тільки уряди та міжнародні організації, але й лікарі, вчені, а також прості люди, котрі об'єдналися у своїх зусиллях в ім'я забезпечення потреб дітей і дорослих, потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

У сучасному складному і глобалізованому світі лише консолідовані і політично зрілі нації спроможні забезпечити конкурентоспроможність національної економіки, зберігати і розвивати свою соціокультурну ідентичність та самобутність, убезпечувати свій розвиток від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Проблема зменшення впливу Чорнобильської аварії на стан здоров'я громадян залишається важливою проблемою державного масштабу. Спостерігаються значні зміни у соціальному та психологічному стані людей, а також погіршення здоров'я населення, яке проживає на забруднених територіях. Зсув державних пріоритетів, необхідність позитивних зрушень щодо дотримання прав людини в Україні, у тому числі і прав нових поколінь, спричиняє потребу у розробці нової Концепції захисту населення у зв'язку з Чорнобильською аварією.

Література:

1. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 №5403-VI//Офіційний вісник України. – 2012.
2. Постанова Верховної Ради України Про Рекомендації парламентських слухань "Сучасний стан та актуальні завдання подолання наслідків Чорнобильської катастрофи" від 05.04.2011 № 3191-VI.
3. Проблеми Чорнобильської зони відчуження: Науково-технічний збірник/ М-во України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС; Адм. зони відчуження. -К.: Наук. думка, 1994- Вип.7. -2001. -239 с.

УДК: 94(100)

Глюхіна К., магістр історії

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна